

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28.06.1996 року. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 30, ст. 141).
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, NN 40-44, ст. 356).
3. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — Ст. 36.
4. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7.07.1996 року. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 36, ст. 164).
5. Пахаренко — Андерсон А. Право товарних знаків США: аналіз Федерально-го Закону про диліюцію товарного знака//Промислова власність в Україні: проблеми правової охорони/ за ред. Шемшученко Ю.С., Бошицького Ю.Л. — К., 2004. — С. 302-313.
6. Ромат Т.Є. — Захист торговельних марок як об'єктів інтелектуальної власності від 21.09.2011р.— Державне регулювання процесів економічного і соціального розвитку — Вип. 3 (34).

ПОЗОВА Д. Д.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права,
кандидат юридичних наук

ПРОБЛЕМА БАГАТОТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ВИКЛЮЧНИМИ ПРАВАМИ СУБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА СУМІЖНИХ ПРАВ

Питання багатотериторіального управління виключними правами суб'єктів авторського права та суміжних прав вже давно стало предметом дискусій з огляду на потреби постійно зростаючого онлайн-ринку та відповідні незручності при створенні і функціонуванні онлайн-ресурсів з легальним контентом. Як справедливо зазначається в літературі, розуміння терміна «ринок» в контексті економічних інтернет-параметрів сильно змінилося. Розширення інформаційних технологій впливає на усталені традиції торгівлі, криза посилює розвиток «реального» дрібного і середнього підприємництва, змусила шукати більш вигідні бізнес-стратегії, одна з яких — бізнес через Інтернет [1].

Першочергово проблема постала в Європейському Союзі, зважаючи на необхідність забезпечення функціонування єдиного європейського ринку та доступу до нього споживачів з усіх країн-членів на рівних умовах як однієї з провідних засад і мети заснування Співтовариства. Це обумовило ухвалення Європейською комісією Рекомендацій 2005/737/ЕС від 18 травня 2005 року щодо колективного транскордонного управління

авторськими та суміжними правами для легальних музичних онлайн-сервісів [2], проте вони виявилися недостатніми для забезпечення широкого запровадження системи багатотериторіального управління. У зв'язку з цим Європейським Парламентом та Радою Європейського Союзу було прийнято Директиву 2014/26/ЄС від 26 лютого 2014 року про колективне управління авторськими та суміжними правами та багатотериторіальне ліцензування прав на музичні твори для онлайн-використання на внутрішньому ринку [3]. Зазначеною Директивою сформульовано вимоги, яких мають дотримуватися організації колективного управління для здійснення належного управління авторськими та суміжними правами, а також вимоги щодо багатотериторіального ліцензування зазначеними організаціями прав авторів на музичні твори, які призначені для використання онлайн. Як було зазначено Європейською комісією, однією з цілей прийняття зазначеної Директиви є розширення легальної пропозиції онлайн-музики [4].

Зважаючи на транскордонний характер кіберпростору та необхідність задоволення попиту на легальний цифровий контент для інноваційних бізнес-моделей, запровадження багатотериторіальних ліцензій видається неминучим. Звісно, в ідеалі мова повинна йти про створення на ґрунті певної міжнародної некомерційної організації інтегрованої бази даних, яка б об'єднувала репертуар різних національних організацій колективного управління та яка б мала повноваження на видачу багатотериторіальних ліцензій принаймні на право публічного сповіщення та інші способи онлайн-використання об'єктів права інтелектуальної власності. Проте, як свідчить практика, досі подібні спроби не завершувалися успіхом. В якості прикладу можна навести створене у 2000 році завдяки об'єднаним зусиллям таких національних організацій колективного управління, як Buma/Stemra (Голландія), ASCAP (США), PRS for music (Великобританія) та SOCAN (Канада), сумісне підприємство International Music Joint Venture (IMJV), метою якого було забезпечення ефективної та низьковартісної системи управління авторськими правами у цифрову епоху. У 2011 році Всесвітня організація інтелектуальної власності також зробила спробу запустити проект зі створення міжнародної бази даних музичних творів International Music Registry (IMR), проте незважаючи на, здавалося б, великі перспективи, в кінцевому підсумку проект не отримав подальшого розвитку. Створення альтернативної і більш всеосяжної бази даних також було метою групи представників музичної індустрії, у тому числі ряду європейських та американських організацій колективного управління, які об'єднали зусилля навколо проекту єдиного міжнародного каталогу музичних творів – Global Repertoire Database (GRD), започаткованого у 2008 році. Проте, врешті-решт, він так само не був реалізований повністю через залишення проекту низкою організацій колективного управління та припинення фінансування з їхнього боку [5].

Зрозуміло, що складнощі впровадження в життя ідеї глобального ліцензування пов'язані насамперед з технологічними та фінансовими аспектами. Окрім необхідності запровадження принципу багатотериторіального управління інтернет-правами, сам процес видачі ліцензій на використання об'єктів права інтелектуальної власності в цифровому середовищі потребує автоматизації. Це дозволить зменшити витрати часу та інших ресурсів і, таким чином, здешевити вартість послуг, а також забезпечить оперативну обробку численних запитів. Як справедливо відзначається, схема цифрового ліцензування повинна включати розробку технологічних методів додавання до цифрового контенту відомостей про авторів, їх агентів, умови надання ліцензії та використання матеріалів (метадані), створення онлайнових баз даних контенту і можливостей автоматичного обміну інформацією і отримання ліцензій [6].

Список використаної літератури:

1. Братусь Д. В. Защита авторских прав в цифровую эпоху / Д. В. Братусь // Вопросы российской юстиции. – 2015. – № 2 (2). – С. 23–27.
2. Commission Recommendation of 18 May 2005 on collective cross-border management of copyright and related rights for legitimate online music services (Text with EEA relevance) (2005/737/EC) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32005H0737>
3. Directive 2014/26/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on collective management of copyright and related rights and multi-territorial licensing of rights in musical works for online use in the internal market [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:084:0072:0098:EN:PDF>
4. Proposed Directive on collective management of copyright and related rights and multi-territorial licensing – frequently asked questions (July 7, 2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-12-545_en.htm
5. Klementina Milosic. GRD's Failure [Електронний ресурс] // Music Business Journal. – Berklee College of Music, August 2015. – Режим доступу : <http://www.thembj.org/2015/08/grds-failure>
6. Тарасов Д. А. Авторитетный обзор перспектив права интеллектуальной собственности в цифровой сфере [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lexdigital.ru/2012/030>